ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 21ης Ιανουαρίου 2010 *

Στην υπόθεση C-444/07,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku (Πολωνία) με απόφαση της 27ης Ιουνίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Σεπτεμβρίου 2007, στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας που έχει κινηθεί κατά της

MG Probud Gdynia sp. z o. o.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič και J.-J. Kasel (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Poiares Maduro
γραμματέας: K. Malaček, υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Ιουνίου 2009,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η MG Probud Gdynia sp. z o. o., εκπροσωπούμενη από τους A. Studziński, radca prawny, και M. Żytny, aplikant radcowski trzeciego roku,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Dowgielewicz και C. Herma, καθώς και από την A. Witczak-Słoczyńska,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Lumma και την J. Kemper,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Palmieri, επικουρούμενο από τον W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τις S. Petrova και K. Mojzesowicz,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 160, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 603/2005 του Συμβουλίου, της 12ης Απριλίου 2005 (ΕΕ L 100, σ. 1, στο εξής: κανονισμός).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας που κίνησε ο επιφορτισμένος με την εκκαθάριση της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης MG Probud Gdynia sp. z o. o. (στο εξής: MG Probud) Πολωνός σύνδικος της πτωχεύσεως με την διαδικασία αυτή ζητείται η υπέρ της πτωχευτικής περιουσίας απόδοση περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας αυτής τα οποία δεσμεύτηκαν στη Γερμανία.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Το άρθρο 3 του κανονισμού, με τίτλο «Διεθνής δικαιοδοσία», έχει ως ακολούθως:

«1. Αρμόδια για την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας είναι τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του

οφειλέτη. Για τις εταιρείες και τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι κέντρο των κυρίων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.

2. Όταν το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη ευρίσκεται σε κράτος μέλος, τα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους είναι αρμόδια για την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, κατ' αυτού, μόνον εάν έχει εκεί εγκατάσταση. Η διαδικασία αυτή παράγει αποτελέσματα μόνον έναντι των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που βρίσκονται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

[…]»

4 Το άρθρο 4 του κανονισμού, με τίτλο «Εφαρμοστέο δίκαιο», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Εάν ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, δίκαιο εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της είναι το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας, κατωτέρω καλουμένου "κράτος έναρξης".

2. Το δίκαιο του κράτους έναρξης ρυθμίζει τις προϋποθέσεις έναρξης, τη διεξαγωγή και την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Βάσει του δικαίου αυτού, ορίζονται συγκεκριμένα:

α) οι οφειλέτες που, ως εκ της ιδιότητάς τους, έχουν πτωχευτική ικανότητα

β) η πτωχευτική και η μεταπτωχευτική περιουσία·

γ) οι εξουσίες του οφειλέτη και οι εξουσίες του συνδίκου·

[…]

στ) τα αποτελέσματα της διαδικασίας αφερεγγυότητας επί των ατομικών διώξεων εκ μέρους πιστωτών, εκτός αν υφίσταται εκκρεμοδικία·

[…]».

5 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού, «η έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας δεν θίγει εμπράγματα δικαιώματα πιστωτών ή τρίτων επί πραγμάτων ή ασωμάτων αντικειμένων, κινητών ή ακινήτων […], ανηκόντων στον οφειλέτη και ευρισκόμενων σε άλλο κράτος μέλος κατά την έναρξη της διαδικασίας».

6 Το άρθρο 10 του κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αφερεγγυότητας επί συμβάσεως εργασίας και επί της σχέσεως εργασίας διέπονται αποκλειστικώς από το δίκαιο του κράτους μέλους το διέπον τη σύμβαση εργασίας.»

7 Στο κεφάλαιο ΙΙ του κανονισμού, με τίτλο «Αναγνώριση της διαδικασίας αφερεγγυότητας», το άρθρο 16, παράγραφος 1, του τελευταίου ορίζει τα ακόλουθα:

«Η κήρυξη της έναρξης μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας από τα κατ' άρθρο 3 αρμόδια δικαστήρια κράτους μέλους, αναγνωρίζεται στο έδαφος όλων των άλλων κρατών μελών μόλις αρχίσει να παράγει τα αποτελέσματά της στο κράτος έναρξης.

[…]»

8 Το άρθρο 17 του κανονισμού, με τίτλο «Αποτελέσματα της αναγνωρίσεως», ορίζει τα εξής:

«1. Η απόφαση έναρξης διαδικασίας του άρθρου 3, παράγραφος 1, παράγει άνευ ετέρου σε κάθε άλλο κράτος μέλος τα αποτελέσματα που ορίζει το δίκαιο του κράτους έναρξης, εφόσον ο παρών κανονισμός δεν προβλέπει άλλως και ενόσω δεν έχει κινηθεί σ' αυτό το άλλο κράτος μέλος καμία άλλη διαδικασία του άρθρου 3, παράγραφος 2.

[…]»

9 Το άρθρο 18 του κανονισμού, με τίτλο «Εξουσίες του συνδίκου», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Ο σύνδικος ο οριζόμενος από δικαστήριο αρμόδιο βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, δικαιούται να ασκεί εντός άλλου κράτους μέλους όλες τις εξουσίες που του απονέμει το δίκαιο του κράτους ενάρξεως, εφόσον δεν έχει κηρυχθεί σ' αυτό η έναρξη άλλης διαδικασίας αφερεγγυότητας ή δεν έχει ληφθεί άλλο αντίθετο ασφαλιστικό μέτρο λόγω υποβολής αιτήσεως ενάρξεως διαδικασίας αφερεγγυότητας στο εν λόγω άλλο κράτος. Δικαιούται μεταξύ άλλων, και επιφυλασσομένων των άρθρων 5 και 7, να μεταφέρει τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη εκτός του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται.

[…]»

10 Το άρθρο 25 του κανονισμού έχει ως ακολούθως:

«1. Οι αποφάσεις για τη διεξαγωγή και την περάτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας οι εκδιδόμενες από δικαστήριο του οποίου η απόφαση περί ενάρξεως της διαδικασίας αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16, καθώς και ο πτωχευτικός συμβιβασμός που εγκρίνεται από το δικαστήριο αυτό, αναγνωρίζονται επίσης άνευ ετέρου. Οι αποφάσεις αυτές εκτελούνται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 51, εξαιρέσει του άρθρου 34 παράγραφος 2, της Συμβάσεως των Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την

εκτέλεση αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων [(ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε από τις συμβάσεις προσχωρήσεως στη σύμβαση αυτή στο εξής: "Σύμβαση των Βρυξελλών"].

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης για τις αποφάσεις που αποτελούν άμεση απόρροια της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εντάσσονται απευθείας σ' αυτήν, και αν ακόμη εκδοθούν από άλλο δικαστήριο.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης για τις αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων που λαμβάνονται μετά από την αίτηση έναρξης μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας.

2. Η αναγνώριση και η εκτέλεση των λοιπών αποφάσεων πλην αυτών της παραγράφου 1, διέπονται από τη σύμβαση της παραγράφου 1, εφόσον τυγχάνει εφαρμογής.

3. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται σε αναγνώριση ή εκτέλεση αποφάσεως εκδοθείσας σύμφωνα με την παράγραφο 1, εάν τυχόν συνεπάγεται περιορισμό της ατομικής ελευθερίας ή του ταχυδρομικού απορρήτου.»

11 Κατά το άρθρο 26 του κανονισμού, «οιοδήποτε κράτος μέλος δικαιούται να αρνηθεί την αναγνώριση διαδικασίας αφερεγγυότητας που άρχισε σε άλλο κράτος μέλος ή την εκτέλεση απόφασης ληφθείσας στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας, εάν η αναγνώριση ή η εκτέλεση πρόκειται να παράγει αποτελέσματα προδήλως αντίθετα προς τη δημόσια τάξη αυτού, και δη τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα ή ελευθερίες του ατόμου που κατοχυρώνονται συνταγματικώς.»

Η εθνική νομοθεσία

12 Στην Πολωνία, οι διαδικασίες αφερεγγυότητας διέπονται από τον νόμο περί αφερεγγυότητας και εξυγιάνσεως επιχειρήσεων (Prawo upadłościowe i naprawcze [πτωχευτικό κώδικα]), της 28ης Φεβρουαρίου 2003 (Dz. U. 2003, αριθ. 60, σημείο 535), όπως τροποποιήθηκε.

13 Κατά το άρθρο 146, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω νόμου, κάθε δικαστική ή διοικητική διαδικασία εκτελέσεως που έχει κινηθεί κατά του οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας διακόπτεται αυτοδικαίως την ημέρα της ενάρξεως της διαδικασίας αυτής και τα ποσά που προέρχονται από μια διακοπείσα διαδικασία εκτελέσεως που δεν έχουν διανεμηθεί επιστρέφουν στην πτωχευτική περιουσία.

14 Κατά το εν λόγω άρθρο 146, παράγραφος 3, οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται κατ' αναλογία όταν έχει συσταθεί εγγύηση επί των αγαθών του οφειλέτη στο πλαίσιο διαδικασίας συντηρητικής κατασχέσεως.

15 Κατά το ίδιο άρθρο 146, παράγραφος 4, άπαξ κινηθεί η διαδικασία αφερεγγυότητας, δεν είναι πλέον δυνατή η κίνηση κατά του οφειλέτη διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως επί της πτωχευτικής περιουσίας.

Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

16 Από την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι, με απόφαση της 9ης Ιουνίου 2005, το Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku διέταξε την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας έναντι της MG Probud, κατασκευαστικής επιχειρήσεως εδρεύουσας μεν στην Πολωνία, αλλά ασκούσας, μέσω υποκαταστήματος, κατασκευαστικές δραστηριότητες στη Γερμανία.

17 Αιτήσει του Hauptzollamt Saarbrücken (κεντρικού τελωνείου του Saarbrücken) (Γερμανία), το Amtsgericht Saarbrücken (πρωτοδικείο του Saarbrücken), με απόφαση της 11ης Ιουνίου 2005, διέταξε την κατάσχεση εις χείρας τρίτου των καταθέσεων σε τραπεζικό λογαριασμό της εν λόγω επιχειρήσεως για ποσό 50 683,08 ευρώ και τη συντηρητική κατάσχεση διαφόρων χρηματικών απαιτήσεων που είχε η τελευταία έναντι αντισυμβαλλομένων της στη Γερμανία. Τα ως άνω μέτρα ελήφθησαν κατόπιν της διαδικασίας που κίνησε το Hauptzollamt Saarbrücken κατά του διευθυντή του υποκαταστήματος στη Γερμανία της MG Probud, δεδομένου ότι υπήρχαν υπόνοιες ότι αυτός παρέβη τη νομοθεσία περί αποσπάσεως εργαζομένων, λόγω μη καταβολής της αμοιβής και των εισφορών κοινωνικής ασφαλίσεως διαφόρων Πολωνών εργατών.

18 Ανακοπή κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε με διάταξη του Landgericht Saarbrücken της 4ης Αυγούστου 2005. Στην αιτιολογία της αποφάσεώς του, το δικαστήριο αυτό εξέθεσε μεταξύ άλλων ότι, λόγω της κινήσεως διαδικασίας αφερεγγυότητας στην Πολωνία, υπήρχαν φόβοι ότι οι υπεύθυνοι της MG Probud θα εισέπρατταν ταχέως τις απαιτητές αξιώσεις τους και θα μετέφεραν τα σχετικά ποσά στην Πολωνία προκειμένου να τα αποκρύψουν από τις γερμανικές αρχές. Το Landgericht Saarbrücken έκρινε ότι, καθόσον η κίνηση της εν λόγω διαδικασίας αφερεγγυότητας αφορούσε τα περιουσιακά στοιχεία της MG Probud, η διαδικασία αυτή δεν εμπόδιζε την κατάσχεση στη Γερμανία. Κατά το δικαστήριο αυτό, οι εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας που κινούνται εντός άλλων κρατών μελών πρέπει να αναγνωρίζονται στη Γερμανία όταν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού και απαριθμούνται στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α του κανονισμού αυτού. Όμως, από το αντίγραφο του επισυναπτόμενου στην απόφαση δικογράφου της αγωγής δεν μπορεί να συναχθεί αν επρόκειτο πράγματι για διαδικασία αφερεγγυότητας κινηθείσα στην Πολωνία η οποία πρέπει να αναγνωρίζεται στη Γερμανία κατ' εφαρμογήν του εν λόγω παραρτήματος Α.

19 Στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας, το Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku διερωτάται επί του κύρους των κατασχέσεων στις οποίες προέβησαν οι γερμανικές αρχές, καθόσον το πολωνικό δίκαιο, που είναι εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας επειδή η Δημοκρατία της Πολωνίας είναι το κράτος ενάρξεως της διαδικασίας αυτής, δεν δέχεται τέτοιες κατασχέσεις μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας της επιχειρήσεως.

20 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αν ληφθούν υπόψη τα άρθρα 3, 4, 16, 17 και 25 του κανονισμού […], δηλαδή οι ρυθμίσεις για τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, για το εφαρμοστέο στην οικεία διαδικασία δίκαιο και για τις προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα της αναγνωρίσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, σε περίπτωση που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 5 και 10 του κανονισμού αυτού, έχουν οι διοικητικές αρχές κράτους μέλους την εξουσία να δεσμεύουν τις καταθέσεις σε τραπεζικό λογαριασμό ενός επιχειρηματία μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας του επιχειρηματία αυτού σε άλλο κράτος μέλος (εκτέλεση της λεγόμενης συντηρητικής κατασχέσεως) και να ενεργούν επομένως κατά παράβαση των εθνικών διατάξεων του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας (άρθρο 4 του κανονισμού […]);

2) Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 25, παράγραφος 1, επ. του κανονισμού […], έχουν οι αρχές του κράτους μέλους στο οποίο δεν έχει κινηθεί δευτερεύουσα διαδικασία αφερεγγυότητας και το οποίο είναι υποχρεωμένο, κατά το άρθρο 16, να αναγνωρίσει τη διαδικασία αφερεγγυότητας τη δυνατότητα να αρνούνται να αναγνωρίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 51 της Συμβάσεως των Βρυξελλών […], τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στο κράτος ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας με σκοπό τη διεξαγωγή και περάτωση της διαδικασίας αυτής, επικαλούμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

21 Με τα ερωτήματά του, που πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, σε κατάσταση όπως αυτή της κύριας δίκης, μετά την κίνηση κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας εντός κράτους μέλους, οι αρμόδιες αρχές άλλου

κράτους μέλους μπορούν να διατάξουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία τους, αφενός, την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του κηρυχθέντος ως αφερέγγυου οφειλέτη στο έδαφος του τελευταίου κράτους μέλους και, αφετέρου, να αρνηθούν να αναγνωρίσουν και, ενδεχομένως, να εκτελέσουν τις αποφάσεις που αφορούν τη διεξαγωγή και την περάτωση μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας που κινήθηκε εντός του πρώτου κράτους μέλους.

22 Για να δοθεί απάντηση στα ως άνω ερωτήματα, όπως αυτά αναδιατυπώθηκαν, πρέπει να υπομνησθεί, εισαγωγικώς, ότι το άρθρο 3 του κανονισμού προβλέπει δύο είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας. Η διαδικασία αφερεγγυότητας την οποία κινεί, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη, διαδικασία αποκαλούμενη «κύρια», παράγει καθολικά αποτελέσματα, υπό την έννοια ότι εφαρμόζεται επί των κειμένων σε όλα τα κράτη μέλη εντός των οποίων ισχύει ο κανονισμός περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη. Αν μεταγενέστερα το αρμόδιο δικαστήριο του κράτους μέλους όπου ο οφειλέτης διαθέτει εγκατάσταση ενδέχεται να κινήσει, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, την αποκαλούμενη «δευτερεύουσα» διαδικασία αφερεγγυότητας, αυτή παράγει αποτελέσματα περιοριζόμενα στα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη που βρίσκονται στο έδαφος του κράτους αυτού (βλ. απόφαση της 2ας Μαΐου 2006, C-341/04, Eurofood IFSC, Συλλογή 2006, σ. I-3813, σκέψη 28).

23 Η καθολική ισχύς της κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας επηρεάζει επίσης τις εξουσίες του συνδίκου, διότι, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού, ο διοριζόμενος από το αρμόδιο δικαστήριο σύνδικος δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού μπορεί να ασκεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους όλες τις εξουσίες που του απονέμονται συναφώς, και μάλιστα εφ' όσον χρόνο δεν έχει κινηθεί εκεί άλλη διαδικασία αφερεγγυότητας.

24 Εξ αυτού συνάγεται ότι μόνον η έναρξη μιας δευτερεύουσας διαδικασίας αφερεγγυότητας μπορεί να περιορίσει την καθολική ισχύ της κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας.

25 Ακόμη, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού, ο προσδιορισμός του αρμοδίου δικαστηρίου συνεπάγεται επίσης τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας νομοθεσίας. Πράγματι, όσον αφορά τόσο την κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας όσο

και τη δευτερεύουσα, είναι εφαρμοστέα στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της η νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου άρχισε η διαδικασία, που καλείται «κράτος ενάρξεως». Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού περιλαμβάνει μια μη εξαντλητική απαρίθμηση των διαφόρων σταδίων της διαδικασίας που διέπονται από τη νομοθεσία του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, ιδίως, στο στοιχείο β΄, η πτωχευτική και η μεταπτωχευτική περιουσία, στο στοιχείο γ΄, οι εξουσίες του οφειλέτη και οι εξουσίες του συνδίκου, καθώς και, στο στοιχείο στ΄, τα αποτελέσματα της διαδικασίες αφερεγγυότητας επί των ατομικών διώξεων εκ μέρους πιστωτών.

26 Επιπροσθέτως, από τον συνδυασμό των άρθρων 16, παράγραφος 1, και 17, παράγραφος 1, του κανονισμού προκύπτει ότι η απόφαση κινήσεως διαδικασίας αφερεγγυότητας εντός κράτους μέλους αναγνωρίζεται εντός όλων των άλλων κρατών μελών μόλις παραγάγει τα αποτελέσματά της εντός του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας και ότι αυτή παράγει, άνευ ετέρου, εντός κάθε άλλου κράτους μέλους, τα αποτελέσματα που προβλέπει συναφώς η νομοθεσία του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας. Κατά το άρθρο 25 του κανονισμού, η αναγνώριση όλων των άλλων αποφάσεων πέραν εκείνης περί της κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας επίσης επέρχεται αυτομάτως.

27 Όπως προκύπτει από την εικοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, ο κανόνας προτεραιότητας που θέτει το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, ο οποίος προβλέπει ότι η διαδικασία αφερεγγυότητας που κινείται εντός κράτους μέλους αναγνωρίζεται σε όλα τα κράτη μέλη μόλις παραγάγει αποτελέσματα εντός του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας, στηρίζεται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 39).

28 Η αμοιβαία αυτή εμπιστοσύνη κατέστησε δυνατή όχι μόνον τη δημιουργία ενός δεσμευτικού συστήματος διεθνούς δικαιοδοσίας, προς το οποίο οφείλουν να συμμορφώνονται όλα τα εμπίπτοντα στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δικαστήρια, αλλά και τη συνακόλουθη παραίτηση των κρατών μελών από τους κανόνες της εσωτερικής νομοθεσίας τους περί αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών αποφάσεων υπέρ ενός απλουστευμένου μηχανισμού αναγνωρίσεως και εκτελέσεως δικαστικών αποφάσεων στο πλαίσιο διαδικασιών αφερεγγυότητας (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 40, καθώς και, κατ' αναλογία, όσον αφορά τη Σύμβαση των Βρυξελλών, αποφάσεις της 9ης Δεκεμβρίου 2003, C-116/02, Gasser, Συλλογή 2003, σ. I-14693, σκέψη 72, και της 27ης Απριλίου 2004, C-159/02, Turner, Συλλογή 2004, σ. I-3565, σκέψη 24).

29 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ειδικότερα ότι σύμφυτο με την ανωτέρω αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης είναι να ελέγχει το επιλαμβανόμενο αιτήσεως περί κινήσεως κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας δικαστήριο κράτους μέλους την αρμοδιότητά του έναντι του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού, ήτοι να εξετάζει αν το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη βρίσκεται εντός του οικείου κράτους μέλους. Αντιστρόφως, τα δικαστήρια των άλλων κρατών μελών αναγνωρίζουν την απόφαση περί κινήσεως κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας, χωρίς να μπορούν να ελέγχουν την εκ μέρους του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου εκτίμηση ως προς την αρμοδιότητά του (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψεις 41 και 42).

30 Όσον αφορά την εκτέλεση των σχετικών με διαδικασία αφερεγγυότητας αποφάσεων, πρέπει να σημειωθεί ότι ο κανονισμός δεν περιλαμβάνει ειδικούς κανόνες, αλλά παραπέμπει, με το άρθρο 25, παράγραφος 1, στο σύστημα αναγκαστικής εκτελέσεως που προβλέπουν τα άρθρα 31 έως 51 της Συμβάσεως των Βρυξελλών, αποκλείοντας ωστόσο τους λόγους αρνήσεως αναγνωρίσεως που προβλέπει η εν λόγω Σύμβαση, προβλέποντας αντ' αυτών δικούς του λόγους για μια τέτοια άρνηση.

31 Έτσι, σύμφωνα με την εικοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού, κατά την οποία οι λόγοι αρνήσεως αναγνωρίσεως πρέπει να περιορίζονται στους απολύτως αναγκαίους, προβλέπονται τώρα μόνο δύο τέτοιοι λόγοι.

32 Αφενός, κατά το άρθρο 25, παράγραφος 3, του κανονισμού, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται σε αναγνώριση ή εκτέλεση αποφάσεως αφορώσας τη διεξαγωγή και την περάτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας αν τούτο συνεπάγεται περιορισμό της ατομικής ελευθερίας ή του ταχυδρομικού απορρήτου.

33 Αφετέρου, κατά το άρθρο 26 του κανονισμού, κάθε κράτος μέλος μπορεί αρνηθεί να αναγνωρίσει διαδικασία αφερεγγυότητας που κινήθηκε σε άλλο κράτος μέλος ή να εκτελέσει απόφαση ληφθείσα στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας όταν η αναγνώριση ή η εκτέλεση αυτή πρόκειται να έχει αποτελέσματα προδήλως αντίθετα προς τη δημόσια τάξη του, και δη προς τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα ή ελευθερίες του ατόμου που κατοχυρώνονται συνταγματικώς.

34 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο αρνήσεως, το Δικαστήριο έχει κρίνει, στο πλαίσιο της Συμβάσεως των Βρυξελλών, ότι η περιλαμβανόμενη στο άρθρο 27, σημείο 1, της συμβάσεως αυτής προσφυγή στη ρήτρα της δημοσίας τάξεως πρέπει να λαμβάνει χώρα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθόσον αποτελεί εμπόδιο στην επίτευξη ενός από τους θεμελιώδεις σκοπούς της Συμβάσεως, ήτοι της διευκολύνσεως της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων (αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 2000, C-7/98, Krombach, Συλλογή 2000, σ. I-1935, σκέψεις 19 και 21, καθώς και Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 62). Εντούτοις, η σχετική με το άρθρο 27, σημείο 1, της ως άνω συμβάσεως νομολογία μπορεί να ακολουθείται και ως προς την ερμηνεία του άρθρου 26 του κανονισμού (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 64).

35 Τα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου πρέπει να εξεταστούν βάσει των ανωτέρω σκέψεων.

36 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η έδρα της MG Probud βρίσκεται στην Πολωνία και ότι, με απόφαση της 9ης Ιουνίου 2005, η εταιρία αυτή κηρύχθηκε αφερέγγυα από πολωνικό δικαστήριο.

37 Από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού προκύπτει ότι, για τις εταιρίες, το κέντρο των κυρίων συμφερόντων τους τεκμαίρεται ότι είναι, μέχρις αποδείξεως του αντιθέτου, η καταστατική τους έδρα. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ειδικότερα ότι το μαχητό τεκμήριο που προβλέπει ο κοινοτικός νομοθέτης σχετικά με την έδρα μιας εταιρίας δεν μπορεί να ανατραπεί παρά μόνον αν αντικειμενικά και αναγνωρίσιμα από τους τρίτους στοιχεία αποδεικνύουν την ύπαρξη διαφορετικής πραγματικής καταστάσεως από εκείνη που υποτίθεται ότι εκφράζει ο τόπος της έδρας (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 34). Τούτο μπορεί να συμβαίνει ιδίως στην περίπτωση εταιρίας που δεν ασκεί καμία δραστηριότητα στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο εδρεύει. Αντιθέτως, όταν μια εταιρία ασκεί τη δραστηριότητά της στο έδαφος του κράτους μέλους όπου βρίσκεται η έδρα της, το γεγονός ότι οι οικονομικές επιλογές της ελέγχονται ή μπορούν να ελέγχονται από μητρική εταιρία εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος δεν αρκεί για την ανατροπή του προβλεπόμενου στον κανονισμό τεκμηρίου (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψη 37).

38 Πάντως, δεδομένου ότι η δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το τεκμήριο που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού, συνάγεται ότι το κέντρο των κυρίων συμφερόντων της MG Probud βρίσκεται στην Πολωνία.

39 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού, οι διαδικασίες αφερεγγυότητας στις οποίες αυτός εφαρμόζεται πρέπει να έχουν τέσσερα χαρακτηριστικά. Πρέπει να πρόκειται για συλλογική διαδικασία, η οποία προϋποθέτει την αφερεγγυότητα του οφειλέτη, συνεπάγεται τη μερική ή ολική πτωχευτική του απαλλοτρίωση και προκαλεί τον διορισμό συνδίκου. Οι εν λόγω διαδικασίες απαριθμούνται στο παράρτημα Α του κανονισμού και ο κατάλογος των συνδίκων περιλαμβάνεται στο παράρτημα Γ αυτής (απόφαση Eurofood IFSC, προαναφερθείσα, σκέψεις 46 και 47).

40 Καθόσον η κινηθείσα έναντι της MG Probud διαδικασία αφερεγγυότητας περιλαμβάνεται στην απαρίθμηση του παραρτήματος Α του κανονισμού, από την εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι τα πολωνικά δικαστήρια είναι αρμόδια να κινήσουν κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας και να λάβουν όλες τις σχετικές με τη διεξαγωγή και την περάτωσή της αποφάσεις. Ακόμη, από την εφαρμογή του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού απορρέει ότι το πολωνικό δίκαιο είναι εφαρμοστέο στην εν λόγω διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της.

41 Εξάλλου, ο διορισθείς από το πολωνικό δικαστήριο σύνδικος, υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνεται στο παράρτημα Γ του κανονισμού, μπορεί να ασκεί, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού αυτού, στο έδαφος άλλων κρατών μελών όλες τις εξουσίες που του παρέχει η πολωνική νομοθεσία, ιδίως, να μεταφέρει τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη εκτός του εδάφους του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται.

42 Όπως τόνισαν πολλοί από τους ενδιαφερόμενους που υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, εν προκειμένω δεν έχει κινηθεί καμία δευτερεύουσα διαδικασία και δεν έχει εφαρμογή στην υπόθεση της κύριας δίκης καμία από τις εξαιρέσεις που

προβλέπουν τα άρθρα 5 έως 15 του κανονισμού, ειδικότερα καμία από εκείνες που περιλαμβάνονται στα άρθρα 5 και 10 αυτού, τις οποίες ρητά αναφέρει το αιτούν δικαστήριο.

43 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών και λόγω της καθολικής ισχύος που πρέπει να έχει κάθε κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας, η κινηθείσα στην Πολωνία διαδικασία αφερεγγυότητας περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία της MG Probud, περιλαμβανομένων των ευρισκομένων στη Γερμανία, ενώ η πολωνική νομοθεσία διέπει όχι μόνον την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αλλά επίσης τη διεξαγωγή και την περάτωσή της. Για τον λόγο αυτόν, η ως άνω νομοθεσία διέπει τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στα άλλα κράτη μέλη και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αφερεγγυότητας επί των μέτρων που ενδέχεται να αφορούν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

44 Δεδομένου ότι ο πολωνικός νόμος της 28ης Φεβρουαρίου 2003, περί αφερεγγυότητας και εξυγιάνσεως επιχειρήσεων, όπως τροποποιήθηκε, δεν επιτρέπει, μετά την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας, την κίνηση σε βάρος του οφειλέτη διαδικασίας εκτελέσεως αφορώσας τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την πτωχευτική περιουσία, οι αρμόδιες γερμανικές αρχές δεν μπορούσαν νομίμως να διατάξουν κατ' εφαρμογήν της γερμανικής νομοθεσίας μέτρα εκτελέσεως σχετικά με τα ευρισκόμενα στη Γερμανία περιουσιακά στοιχεία της MG Probud.

45 Πράγματι, όπως προκύπτει από τα άρθρα 16 και 17 του κανονισμού, η απόφαση περί κινήσεως διαδικασίας αφερεγγυότητας στην Πολωνία πρέπει να αναγνωρίζεται αυτομάτως εντός όλων των άλλων κρατών μελών, άνευ ετέρου, με όλα τα αποτελέσματα που προβλέπει η πολωνική νομοθεσία.

46 Επιπλέον, καθόσον από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που κατατέθηκε στο Δικαστήριο δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη κάποιου από τους λόγους αρνήσεως της αναγνωρίσεως οι οποίοι απαριθμούνται στις σκέψεις 32 και 33 της παρούσας αποφάσεως, το επιληφθέν της υποθέσεως γερμανικό δικαστήριο ήταν υποχρεωμένο να αναγνωρίσει όχι μόνον την απόφαση του αρμοδίου πολωνικού δικαστηρίου περί κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αλλά επίσης όλες τις άλλες αποφάσεις που αφορούν την εν λόγω διαδικασία και, επομένως, δεν μπορεί να εμποδίσει την εκτέλεση των τελευταίων αυτών αποφάσεων κατ' εφαρμογήν των άρθρων 31 έως 51 της Συμβάσεως των Βρυξελλών.

47 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω, στα υποβαλλόμενα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός, ιδίως τα άρθρα 3, 4, 16, 17 και 25 αυτού, έχει την έννοια ότι, σε διαδικασία όπως αυτή της κύριας δίκης, που είναι χρονικά μεταγενέστερη της ενάρξεως κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας εντός κράτους μέλους, οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους, εντός του οποίου δεν έχει κινηθεί καμία δευτερεύουσα διαδικασία αφερεγγυότητας υποχρεούνται να αναγνωρίζουν και να εκτελούν όλες τις σχετικές με την εν λόγω κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας αποφάσεις, υπό την επιφύλαξη της υπάρξεως λόγων αρνήσεως αναγνωρίσεως δυνάμει των άρθρων 25, παράγραφος 3, και 26 του κανονισμού, και, επομένως, δεν δικαιούνται να διατάσσουν, κατ' εφαρμογήν της νομοθεσίας του άλλου αυτού κράτους μέλους, μέτρα εκτελέσεως που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία του αφερέγγυου οφειλέτη τα οποία βρίσκονται στο έδαφος του εν λόγω άλλου κράτους μέλους, όταν η νομοθεσία του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας δεν το επιτρέπει και όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 5 και 10 του κανονισμού αυτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

48 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ιδίως τα άρθρα 3, 4, 16, 17 και 25 αυτού, έχει την έννοια ότι, σε διαδικασία όπως αυτή της κύριας δίκης, που είναι χρονικά μεταγενέστερη της ενάρξεως κύριας διαδικασίας αφερεγγυότητας εντός κράτους μέλους, οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους, εντός του οποίου δεν έχει κινηθεί καμία δευτερεύουσα διαδικασία αφερεγγυότητας υποχρεούνται να αναγνωρίζουν και να εκτελούν όλες τις σχετικές με την εν λόγω κύρια διαδικασία αφερεγγυότητας αποφάσεις, υπό την επιφύλαξη της υπάρξεως λόγων αρνήσεως

αναγνωρίσεως δυνάμει των άρθρων 25, παράγραφος 3, και 26 του κανονισμού, και, επομένως, δεν δικαιούνται να διατάσσουν, κατ' εφαρμογήν της νομοθεσίας του άλλου αυτού κράτους μέλους, μέτρα εκτελέσεως που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία του αφερέγγυου οφειλέτη τα οποία βρίσκονται στο έδαφος του εν λόγω άλλου κράτους μέλους, όταν η νομοθεσία του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας δεν το επιτρέπει και όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 5 και 10 του κανονισμού αυτού.

(υπογραφές)